

GEODETSKO PRIPRAVNIŠTVO V ORGANIZACIJI ZDRUŽENIH NARODOV

Irena Rojko

Organizacija združenih narodov (OZN) se ukvarja z reševanjem svetovnih vprašanj, kot so zagotavljanje miru in dostojnega življenja vsem prebivalcem sveta, odpravljanje revščine in podobno. V širokem spektru področij, ki se jim v ta namen posveča, je, povsem logično, koristno tudi geodetsko znanje.

En od takšnih oddelkov OZN je *Global Land Tool Network* (GLTN), ki deluje v okviru *Habitata OZN* in ima prostore v Nairobiju v Keniji. To je eden od skupno štirih velikih kompleksov OZN, ki stojijo na različnih koncih sveta. Ni naključje, da je pisarna GLTN ravno v Keniji, saj se ukvarjajo s problematiko razvijajočih se držav. GLTN želi z zemljiškimi reformami zmanjšati revščino v teh državah. Kar 70 % njihovih prebivalcev namreč zaradi specifik in izjemno hitre urbanizacije nima urejenih pravic do bivanja na nekem zemljišču, kar pomeni, da jih lahko kadarkoli prisilno izselijo, ne morejo dobiti posojila, začeti posla in podobno, zaradi česar so le še bolj izpostavljeni revščini. Pogoste žrtve takšnih neurejenih pravic zaradi podrejene vloge v družbi so ženske. GLTN razvija in razširja različna orodja, ki pomagajo državam in lokalnim skupnostim pri izboljšanju položaja. Gradi partnerstva na več ravneh, ki omogočajo uporabo teh orodij.

Slika 1: Nairobi – Kibera, največji slum v Afriki. Tipično območje za uporabo orodij GLTN.

Slika 2: Nairobi – kompleks OZN.

Pri GLTN sem opravljala pripravništvo, v okviru katerega sem s svojim znanjem zagotavljala podporo pri razvoju in izboljšanju orodij GLTN. Med mnogimi sem si izbrala tri: prvo je vezano na komasacije (PILar – *Participatory and Inclusive Land Readjustment*), drugo na prostorsko načrtovanje (LUP – *Land-use Planning for Tenure Security*), tretje pa je orodje GIS, ki se razvija za ureditev evidenc zemljišč in s tem povezanih pravic na zemljiščih (STDM – *Social Tenure Domain Model*). Pri vseh je bistvena dejavna udeležba lokalnega prebivalstva. Na prvi pogled se zdi, da se sami postopki ne razlikujejo toliko od slo-

venskih oziroma evropskih, kar po svoje drži. Zahteva se enako znanje, procesi in postopki so podobni, aplikacijo pa povsem druga.

Izkušnja je bila res intenzivna. Zaved, da delaš v idealnem delovnem okolju (kompleks OZN je čudovit, ogromen park, poln palm in drugih tropskih dreves, potokov, opic, cvetja), hkrati pa se ukvarjaš s problematiko ljudi, ki so najnižje na družbeni lestvici sveta, na trenutke vzbuja mešane občutke. Vsekakor pa tovrstno izkušnjo priporočam vsakomur, saj v marsičem razširi človekova obzorja.

Irena Rojko
e-naslov: irena.rbs@gmail.com